

Проєкт: "Учнівське самоврядування - самостійний соціальний інститут закладу освіти"

Учнівське самоврядування - це важлива частина освітнього процесу. Це дає учням можливість брати участь у прийнятті рішень, що стосуються їхнього життя в ліцеї, розвивати лідерські якості та громадянську відповідальність.

Визначення та призначення учнівського самоврядування

Самостійність

Учнівське самоврядування є самостійним соціальним інститутом, який діє на основі власних правил і принципів.

Демократичність

Учні беруть участь у прийнятті рішень, які впливають на їхнє життя в закладі, на основі принципу рівності та свободи вибору.

Відповідальність

Учні беруть на себе відповідальність за свої дії та рішення, які вони приймають в межах самоврядування.

Проект, спрямований на розвиток учнівського самоврядування як самостійного соціального інституту в закладі освіти, має на меті досягти кількох важливих цілей:

- Розвиток лідерських якостей учнів:** Сприяння формуванню учнів як активних громадян, здатних брати відповідальність за свої дії, приймати рішення та впливати на процеси, що відбуваються в закладі.
- Підвищення рівня самоорганізації учнів:** Розвиток умінь самостійно організовувати свою діяльність, планувати та реалізовувати проекти.
- Створення сприятливого мікроклімату в закладі:** Формування атмосфери взаємоповаги, толерантності та співробітництва між усіма учасниками освітнього процесу.
- Залучення учнів до управління навчальним закладом:** Надання учням можливості брати участь у прийнятті рішень, що стосуються їхнього ліцейного життя.
- Розвиток почуття відповідальності за школу:** Формування у учнів почуття приналежності до ліцейної спільноти та бажання зробити її кращою.

Нормативно-правова база учнівського самоврядування в Україні

1 Закон України "Про освіту"

Закон визначає правові основи організації та функціонування системи освіти, включаючи учнівське самоврядування.

3 Інші нормативно-правові акти

Існують також інші документи, які регулюють діяльність учнівського самоврядування, такі як накази Міністерства освіти і науки.

2 Статут закладу освіти

Статут регламентує діяльність учнівського самоврядування в конкретному навчальному закладі.

Стаття 70. Громадське самоврядування та державно-громадське управління у сфері освіти

1. Громадське самоврядування у сфері освіти - це право учасників освітнього процесу та громадських об'єднань, інших інститутів громадянського суспільства, установчими документами яких передбачена діяльність у сфері освіти та/або соціального захисту осіб з особливими освітніми потребами, вирішувати питання у сфері освіти як безпосередньо, так і через органи громадського самоврядування, брати участь в управлінні закладом освіти, місцевими і державними справами у сфері освіти з питань, що належать до їх компетенції.

2. Громадське самоврядування у сфері освіти реалізується:

у закладі освіти відповідно до [статті 28](#) цього Закону;

на місцевому (територіальному) рівні;

на національному (всеукраїнському) рівні.

3. Органи громадського самоврядування у сфері освіти створюються:

у закладі освіти - за ініціативою учасників освітнього процесу;

на місцевому (територіальному) рівні - за ініціативою фізичних осіб та/або громадських об'єднань, інших інститутів громадянського суспільства, установчими документами яких передбачена діяльність у сфері освіти та/або соціального захисту осіб з особливими освітніми потребами відповідно до законодавства;

на національному (всеукраїнському) рівні - за ініціативою громадських об'єднань, інших інститутів громадянського суспільства, установчими документами яких передбачена діяльність у сфері освіти та/або соціального захисту осіб з особливими освітніми потребами відповідно до законодавства.

Стаття 28. Громадське самоврядування в закладі освіти

1. Громадське самоврядування в закладі освіти - це право учасників освітнього процесу як безпосередньо, так і через органи громадського самоврядування колективно вирішувати питання організації та забезпечення освітнього процесу в закладі освіти, захисту їхніх прав та інтересів, організації дозвілля та оздоровлення, брати участь у громадському нагляді (контролі) та в управлінні закладом освіти у межах повноважень, визначених законом та установчими документами закладу освіти.

Громадське самоврядування в закладі освіти здійснюється на принципах, визначених [частиною восьмою](#) статті 70 цього Закону.

У закладі освіти можуть діяти:

органи самоврядування працівників закладу освіти;

органи самоврядування здобувачів освіти;

органи батьківського самоврядування;

інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу.

2. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування закладу освіти є загальні збори (конференція) колективу закладу освіти.

3. Повноваження, відповідальність, засади формування та діяльності органів громадського самоврядування визначаються спеціальними законами та установчими документами закладу освіти.

Принципи учнівського самоврядування

Добровільність:

Участь в учнівському самоврядуванні повинна бути свідомим вибором кожного учня.

Самостійність:

Учні самі організують свою діяльність, визначають цілі та завдання.

Відповідальність:

Кожен учасник несе відповідальність за виконання своїх обов'язків.

Демократичність:

Рішення приймаються колективно, з урахуванням думки всіх учасників.

Основні функції та напрями діяльності учнівського самоврядування

Організаційна функція

Проведення заходів, конкурсів, фестивалів, участь у громадських ініціативах.

Представницька функція

Захист інтересів учнів перед адміністрацією, висловлення думок та пропозицій.

Виховна функція

Формування відповідальності, ініціативи, толерантності, лідерських якостей.

Роль і місце учнівського самоврядування у закладі освіти

1

Освітня діяльність

Підтримка освітнього процесу.

2

Виховна діяльність

Вплив на формування цінностей, мотивацію до навчання, згуртування учнівського колективу.

3

Соціальна діяльність

Забезпечення комфортного та безпечного навчального середовища, розвиток соціальної відповідальності.

Формування лідерських якостей та навичок учасників учнівського самоврядування

1

Відповідальність

Виконання доручень, дбати про дотримання правил.

2

Ініціативність

Висувати ідеї, брати участь у проектах, проявляти активність.

3

Командна робота

Вміння працювати в колективі, узгоджувати дії, ділитися відповідальністю.

4

Комунікаційні навички

Вміння успішно спілкуватися, висловлювати свою думку, слухати інших.

Взаємодія учнівського самоврядування з адміністрацією закладу освіти

Партнерство

Спільна робота для ліцею, обмін інформацією та підтримка ініціатив.

Діалог

Регулярні зустрічі, обговорення проблем, знаходження спільних рішень.

Зворотній зв'язок

Отримувати відгуки про свою роботу, враховувати пропозиції і побажання адміністрації.

Структура учнівського самоврядування «Альянс молодих лідерів»

«ІнфоПортал»

ІнфоПортал в учнівському самоврядуванні – це потужний інструмент, що дозволяє не тільки інформувати учнів про події та ініціативи, а й залучати їх до активної участі у ліцейному житті. Це своєрідний центр комунікації, де учні можуть дізнатися новини, поділитися ідеями, організувати заходи та взаємодіяти між собою.

ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ:

- Опитування:** Проведення онлайн-анкетування для з'ясування думки учнів з різних питань.
- Конкурси:** Організація конкурсів творчих робіт, фотоконкурсів, відеоконкурсів тощо.
- Блоги:** Створення блогів для публікації статей, віршів, оповідань та інших творчих робіт учнів.
- Форуми:** Організація тематичних форумів для обговорення актуальних питань.
- Онлайн-трансляції:** Проведення онлайн-трансляцій ліцейних заходів.
- Соціальні мережі:** Інтеграція з популярними соціальними мережами для розширення аудиторії.
- База даних:** Створення бази даних контактів учнів, вчителів та батьків для оперативного інформування.

Які завдання виконує «ІнфоПортал»?

Інформування: Опублікування розкладів занять, оголошень, новин про ліцейні заходи, результатів конкурсів та виборів.

Комунікація: Створення платформи для обговорення актуальних питань, висловлення думок та пропозицій.

Організація: Публікація інформації про проекти, ініціативи та заходи учнівського самоврядування, реєстрація учасників.

Залучення: Створення можливостей для учнів брати активну участь у житті ліцею, висувати свої ідеї та реалізовувати проекти.

Архівація: Збереження інформації про діяльність учнівського самоврядування для подальшого аналізу та використання.

«Термінал натхнення»

Термінал натхнення – це не просто місце, а скоріше концепція, яка передбачає створення в закладі освіти особливого простору для генерації нових ідей, розвитку творчості та залучення учнів до активної участі в ліцейному житті. У перспективі будемо напрацьовувати фізичний простір (наприклад, кімнату для відпочинку, куточки релаксації, місце сили в бібліотеці) або віртуальний (наприклад, онлайн-платформа, сайт, інформаційний блог тощо).

Форми реалізації

Творчі майстер-класи: Малювання, ліплення, конструювання, створення колажів тощо.

• **Брейнстормінги:** Групові обговорення для генерації нових ідей.

• **Презентації проєктів:** Можливість для учнів представити свої ідеї та проєкти іншим.

• **Клуби за інтересами:** Створення клубів за інтересами (літературний клуб, науковий клуб тощо).

Виставки творчих робіт: Організація виставок малюнків, фотографій, літературних творів.

Які завдання виконує «Термінал натхнення»?

Генерація ідей: Місце, де учні можуть вільно висловлювати свої думки, пропозиції щодо покращення ліцейного життя, розробляти нові проєкти.

Креативність: Створення умов для розвитку творчих здібностей учнів через різноманітні активності: малювання, моделювання, конструювання тощо.

Партнерство: Сприяння співпраці між учнями, вчителями та адміністрацією для реалізації спільних проєктів.

Інформація: Надання інформації про різноманітні можливості для розвитку та самореалізації учнів.

Відпочинок: Створення затишного куточка, де учні можуть відпочити, почитати книгу або просто побути наодинці зі своїми думками.

«Інноваційна платформа»

Інноваційна платформа в учнівському самоврядуванні – це сучасний цифровий інструмент, що дозволяє вивести взаємодію між учнями, вчителями та адміністрацією на якісно новий рівень. Це не просто сайт або додаток, а ціла екосистема, де учні можуть не тільки отримувати інформацію, але й активно творити, розвивати свої ідеї та брати участь у управлінні ліцейним життям.

ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ:

- **Конференції, семінари та вебінари:** Запрошення експертів для проведення лекцій, майстер-класів та дискусій.
- **Хакатони та інтенсиви:** Організація командної роботи над проектами за короткий проміжок часу.
- **Виставки та онлайн-виставки:** Демонстрація творчих робіт учнів в очному та у віртуальному форматі.
- **Соціальні мережі:** Створення внутрішніх соціальних мереж для спілкування учнів.
- **Блоги та форуми:** Платформа для публікації думок, ідей та обговорення актуальних питань.
- **Опитування:** Збір зворотного зв'язку від учнів для покращення роботи ліцею.
- **Ігри та квести:** Створення інтерактивних завдань для залучення учнів до навчання.

Які завдання виконує «Інноваційна платформа»?

- **Комунікація:** Створення простору для спілкування учнів, вчителів та адміністрації в режимі реального часу.
- **Інформування:** Опублікування актуальних новин, розкладів, оголошень та іншої важливої інформації.
- **Організація:** Створення подій, проєктів, конкурсів та зборів.
- **Співпраця:** Забезпечення можливості спільного створення та редагування документів, презентацій та інших матеріалів.
- **Голосування:** Проведення голосувань для прийняття рішень спільнотою.
- **Навчання:** Надання доступу до навчальних матеріалів, онлайн-курсів та вебінарів.
- **Аналітика:** Збір та аналіз даних про активність користувачів для оптимізації роботи.

«Енергія життя»

«Енергія життя» в контексті учнівського самоврядування звучить досить поетично і багатообіцяюче. Це дійсно не просто формальна структура, а живий організм, який дихає, розвивається і впливає на життя закладу.

ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ:

Створення простору для ініціатив: «Переодягнути» класні години або позаурочний час для обговорення ідей, проєктів (та їх розробки), учнівських проблем тощо.

Конкурси та фестивалі: Організовувати різноманітні конкурси (творчі, наукові, спортивні), фестивалі талантів, щоб учні могли проявити свої здібності.

Проєкти соціальної відповідальності: Залучати учнів до участі в благодійних акціях, екологічних проєктах, волонтерській діяльності.

Тренінги та майстер-класи: Проводити тренінги з лідерства, комунікації, роботи в команді, щоб розвивати учнівські компетенції.

Створення клубів за інтересами: Дати можливість учням об'єднуватися за спільними інтересами, розвивати свої хобі.

Які завдання виконує?

Ініціатива: Здатність учнів самостійно висувати ідеї, пропонувати рішення, брати відповідальність за їх реалізацію.

Креативність: Вміння мислити нестандартно, шукати нові підходи до вирішення проблем, створювати щось унікальне.

Активність: Бажання брати участь у житті ліцею, організовувати заходи, відстоювати свої інтереси.

Ентузіазм: Запал, з яким учні беруться за будь-яку справу, позитивний настрій, який надихає інших.

Соціальна відповідальність: Бажання зробити світ навколо себе кращим, допомогти іншим, брати участь у благодійних акціях.

«Щасливі серця»

"Щасливі серця" - це прекрасна ініціатива в учнівському самоврядуванні, яка спрямована на створення позитивної атмосфери в закладі, розвиток емпатії та доброчинності учнів, а також на об'єднання учнівського колективу навколо спільних цінностей.

Які заходи проводять "Щасливі серця"?

- **Благодійні акції:** Збір одягу, іграшок, продуктів для дитячих будинків, притулків для тварин. Організація благодійних ярмарків, концертів, спортивних змагань.
- **Проекти соціальної допомоги:** Допомога людям похилого віку, інвалідам, сім'ям, які опинилися в складних життєвих обставинах.
- **Екологічні акції:** Прибирання території закладу освіти та прилеглих територій, озеленення, роздільний збір сміття.
- **Творчі проекти:** Створення вітальних листівок для літніх людей, малювання малюнків для дитячих лікарень, написання листів солдатам.
- **Тренінги та майстер-класи:** Проведення тренінгів з емпатії, толерантності, лідерства.

Які завдання виконують?

- **Даруємо добро, сіємо:** Організація благодійних акцій, збір коштів, допомога притулкам для тварин тощо.
- **Створення позитивного клімату:** Проведення заходів, спрямованих на покращення міжособистих відносин між учнями, вчителями та адміністрацією.
- **Розвиток емпатії:** Сприяння формуванню в учнів здатності співпереживати, розуміти їхні почуття та потреби.
- **Виховання відповідальності:** Залучення учнів до вирішення соціальних проблем, формування почуття відповідальності за своє оточення.

«Служба дисциплінарних питань»

Служба дисциплінарних питань в учнівському самоврядуванні – це структура, що відповідає за підтримання порядку та дотримання правил поведінки в освітньому закладі. Її основне завдання – створити сприятливе середовище для навчання та розвитку всіх учнів.

Форми реалізації:

Проведення роз'яснювальної роботи серед учнів: Організація лекцій, тренінгів, класних годин на тему правил поведінки, толерантності, поваги до інших.

Організація медиації: Залучення нейтральної сторони для вирішення конфліктів між учнями.

Створення комісії з розгляду конфліктних ситуацій: Формування комісії, яка буде розглядати складні випадки порушення .

Співпраця з батьками: Залучення батьків до вирішення проблем дисципліни, організація спільних заходів.

Які завдання виконують?

Розгляд порушень правил: Служба розглядає всі випадки порушення правил поведінки.

Застосування заходів впливу: До порушників можуть застосовуватися заходи впливу, такі як попередження, бесіди із представниками ювенальної превенції, громадські роботи, тимчасове відсторонення від певних заходів тощо.

Профілактика правопорушень: Служба проводить профілактичну роботу серед учнів, організовує тренінги та лекції з питань поведінки, взаємовідносин тощо.

Співпраця з іншими органами учнівського самоврядування: Служба тісно співпрацює з іншими органами учнівського самоврядування, адміністрацією ліцею та вчителями для вирішення проблем.

Успішні практики реалізації учнівського самоврядування

«Термінал натхнення»

«Інноваційна платформа»

«Щасливі серця»

« Енергія життя»

«ІнфоПортал»

«Служба
дисциплінарних
питань»

Привіт! Ми - ліга учнівського самоврядування! "Альянс молодих лідерів"

Хочемо дослухатись до ваших нових ідей та пропозицій, щоб наше життя стало ще яскравішим та цікавішим!

Зірочка (*) указує, що запитання обов'язкове

Напиши свої ідеї щодо проведення найближчих свят. Адже кожна думка *
для нас важлива!

Ваша відповідь

тримати посилання"

Перспективи розвитку учнівського самоврядування в закладах освіти України

1

Розширення повноважень

Надання більшої самостійності в прийнятті рішень, що стосуються учнівського життя.

2

Цифровізація

Використання онлайн-платформ для організації роботи, проведення голосувань, збору пропозицій, блог.

3

Співробітництво з іншими закладами

Обмін досвідом з учнівськими самоврядуваннями інших навчальних закладах, участь у проєктах.